

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
3.11	Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí jazyka českého.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí jazyka českého.....	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	21
6.1.1	Budeme si hrát a poznávat se	21
6.1.2	Barevná paleta	24
6.1.3	Zdravá abeceda	26
6.1.4	Jaro ťuká na okýnko	29
6.1.5	Radujme se se sluníčkem	32
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	35
6.3	Dílní projekty a programy.....	35
7	Systém evaluace.....	37

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Na světě je krásně

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Kamarád, Brno, Čtvrtě 3, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Čtvrtě 315/3, Brno - Nový Lískovec, 63400

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@ms-kamarad.cz

web: <http://ms-kamarad.cz/>

tel: +420 603 160 898

web školy: <http://www.ms-kamarad.cz>

datová schránka: ID 929jw3u

REDIZO: 600106918

IČO: 70283907

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Lenka Skokanová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: kolektiv pedagogických pracovníků školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Brno, Městská část Brno - Nový Lískovec

ADRESA ZŘIZOVATELE: Oblá 518/75a, Brno Nový Lískovec

KONTAKTY:

Tel.: +420 547 428 910

e-mail: info@nliskovec.brno.cz

ID datové schránky: ixpbwsj

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 01. 09. 2021 do 31. 08 2024

VERZE ŠVP: 1

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 08. 2021

Číslo jednací: MŠ 284/2021

.....

ředitelka školy

Bc. Lenka Skokanová

.....

razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 100

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 16

Na základě doporučení ŠPZ a finančních možností školy, je počet kmenových zaměstnanců rozšiřován o asistenty pedagogů a školní asistenty.

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Poloha mateřské školy, je vzhledem k jejímu poslání, velmi dobře zvolena; nachází se na rozhraní staré a nové zástavby Nového Lískovce, stranou od rušné dopravní křižovatky, s velmi dobrou obsluhností městskou hromadnou dopravou. V její bezprostřední blízkosti se nachází obytné domy, nákupní středisko i základní škola.

K předškolnímu vzdělávání dětí je téměř denně využívána nedaleká Přírodní rezervace Kamenný Vrch s evropsky významnou lokalitou výskytu koniklece velkokvětého. V docházkové vzdálenosti od školy se nachází Botanická zahrada Kejbaly Pedagogické fakulty MU, Dopravní hřiště Riviéra Městské policie Brno, údolí potoka Čertíka a řeka Svratka, které jsou v průběhu školního roku rovněž využívány k předškolnímu vzdělávání. V posledních letech škola využívá i nabídku společnosti STAREZ k realizaci sportovně rekreačních aktivit dětí na koupališti Riviéra.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy:

Budova mateřské školy je třípodlažní, s vlastní školní kuchyní. V přízemí školy se nachází třída Krtečků, ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny, školní kuchyně, sklady a zázemí personálu kuchyně. V prvním nadzemním podlaží budovy jsou umístěny dvě třídy, třída Zajíčků a třída Veverek; ve druhém nadzemním podlaží se nachází třída Žabiček, sborovna, knihovna s dětskou i odbornou literaturou a prostor pro uskladnění tělovýchovného nářadí.

Každá třída má vlastní vchod do šatny, ve které se děti převlékají, sociální zázemí, výdejnu stravy a šatnu pro zaměstnance.

Nedílnou součástí školy je i přilehlá, poměrně rozsáhlá, školní zahrada. V roce 2019 byla, za finanční podpory SFŽP ČR, dokončena její úprava v přírodním stylu. Pískoviště a prvky sloužící převážně k rozvoji pohybových dovedností dětí, byly doplněny o prvky zaměřené na rozvoj a podporu environmentální výchovy a vzdělávání. Na zahradě přibyla přírodní učebna, vrbová chýška, pěstební záhony, bylinková spirála, kompostér, ptačí budka, krmítko a hmyzí domek. Zahrada byla společně s dětmi a jejich rodiči osázena muchovníky, ovocnými stromky a keři s jedlými plody.

Dopravní dostupnost školy:

Škola má výbornou dopravní obslužnost MHD - trolejbusy č. 25, 26 a 37 a autobus č. 50 (zastávka Čtvrtě). V těsné blízkosti školy jsou zřízena 2 parkovací místa určená k parkování osobních automobilů při přivádění a odvádění dětí do a z mateřské školy.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla otevřena 10. ledna 1984 jako první mateřská škola v nově vznikajícím sídlišti Nový Lískovec. V roce 2010 byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce budovy školy. Došlo k zateplení opláštění, výměně všech oken a dveří, osazení oken venkovními žaluziemi a výměně většiny osvětlovacích těles.

V roce 2012 byly třídy vybaveny novým nábytkem a ochrannými kryty těles ústředního vytápění. V rámci oprav školy došlo i na modernizaci vybavení školní kuchyně. Nedílnou součástí školy je školní zahrada, která v roce 2019 prošla významnou proměnou. Stávající prvky zahrady, zaměřené spíše na sportovní a rekreační vyžití dětí, byly doplněny o prvky environmentální výchovy a vzdělávání.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory jednotlivých tříd mateřské školy odpovídají zákonným požadavkům na prostory pro zařízení pro předškolní výchovu a vzdělávání. Učitelky ve třídách vytvořily hrací a pracovní kouty tak, aby vyhovovaly individuálním činnostem i práci v různě velkých skupinách. Třídy jsou vybaveny dětskými stoly a židličkami ve třech různých velikostech. Stejně tak sociální zařízení respektuje různou výšku dětí. Veškeré vybavení je bezpečné a zdravotně nezávadné. Hračky a učební pomůcky tvořící vzdělávací nabídku učitelky průběžně obměňují, materiál doplňují. Hračky i didaktické pomůcky jsou uloženy přehledně, na dosah dětí tak, aby si je děti mohly samostatně půjčovat. K většině aktivit jsou stanovena pravidla pro jejich bezpečné užívání. K prezentaci dětských prací jsou určeny nástěnky v dětských šatnách a další místa ve třídách - zde si je rodiče mohou v době příznivých epidemických podmínek kdykoli prohlédnout. K budově školy přiléhá školní zahrada. Původní vybavení zaměřené na rozvoj pohybových dovedností (hřiště, pružinová houpadla, lanová sestava, balanční kláda, dvojité hrazda) bylo doplněno o prvky sloužící k rozvoji environmentální výchovy a vzdělávání. Bezpečný a hygienický provoz školy je zajišťován pomocí Provozního řádu školy, směrnic na úseku požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách. V průběhu měsíce dubna je každoročně prováděna prověrka nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- pokračovat v komunikaci se zřizovatelem ve věci modernizace dětských umýváren a toalet; rozšířit opravy o částečnou výměnu elektroinstalace (Ř 2021-24),
- zajistit připojení na WIFI ve třídě Zajíčků (Ř - 2024),
- nabídku hraček a didaktických pomůcek obměňovat i pomocí zápůjčky z ostatních tříd školy (PP – od šk. roku 2021/22),
- systematicky plánovat pořízování nových hraček a didaktických pomůcek (PP – od r. 2022),
- doplnit vybavení školní zahrady o pomůcky k výtvarným aktivitám (PP – 2021/22),
- postupně doplňovat vybavení tříd o pomůcky určené k pokusům a experimentům - "badatelská krabice" (PP – postupně od šk. roku 2021/22).

3.2 Životospráva

Školní jídelna připravuje dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu vhodnou pro děti předškolního věku. Kuchařky dodržují správnou technologii přípravy jídel i nápojů. Vedoucí školní jídelny konzultuje skladbu jídelníčku s nutriční terapeutkou. Alespoň jeden druh nápoje mají děti ve třídě v průběhu celého dne. Režim dne respektuje maximálně tříhodinový interval mezi podáváním

pokrmů a dvouhodinový dopolední pobyt dětí venku. Organizaci ostatních činností učitelky přizpůsobují aktuální situaci a potřebám dětí. Za příznivých klimatických podmínek je k pobytu venku využívána i odpolední část dne. K omezení či vynechání pobytu venku dochází zcela výjimečně. Učitelky poskytují dětem prostor pro volný pohyb v průběhu celého dne. Učitelky školy zohledňují individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Dětem, které neusnou jsou po krátkém odpočinku nabízeny klidové aktivity. Zásady zdravého životního stylu přijali všichni zaměstnanci školy za své a poskytují dětem přirozené vzory chování.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- zaměřit se na včasný odchod na pobyt venku (PP – od šk. roku 2021/22),
- v zimních měsících nezkracovat délku pobytu venku (PP – od šk. roku 2021/22)
- k pobytu venku více využívat i odpolední část dne (PP - dle klimatických podmínek),
- i nadále rozšiřovat nabídku podávaného ovoce a zeleniny, včetně nabídky ovocných a zeleninových salátů z čerstvé zeleniny (VŠJ – od šk. roku 2021/22),
- při sestavování jídelníčku dbát doporučení nutriční terapeutky (VŠJ – od šk. roku 2021/22),
- osobním příkladem vést děti k aktivnímu naplňování zásad zdravého životního stylu, včetně pitného režimu (PP – od šk. roku 2021/22),
- motivovat děti k ochutnávání neznámých pokrmů (PP - od šk. roku 2021/22).

3.3 Psychosociální podmínky

Snahou všech zaměstnanců školy, je vytvářet dětem klidné a přátelské ovzduší, ve kterém se budou cítit spokojeně, bezpečně a radostně prožijí každý den svého života. Rodičům nově přijatého dítěte je nabídnut adaptační režim, který zohledňuje individuální potřeby dítěte a reálné možnosti jeho rodiny. Učitelky jsou k individuálním potřebám dětí vstřícné a snaží se jim v rámci možností kolektivního zařízení vyhovět. Aktivity plánují tak, aby byly pro děti přiměřeně náročné s dostatečným prostorem na dokončení. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Vztahy mezi dětmi upravují pravidla společného soužití, na jejichž utváření se děti podílí. Děti jsou citlivě, ale důsledně vedeny k jejich dodržování; k ohleduplnosti, toleranci, empatii, vzájemné pomoci a solidaritě. Učitelky jednájí s dětmi na základě jasných a srozumitelných pokynů; svým chováním a přístupem usilují o budování přátelského prostředí. Děti jsou vedeny podporujícím stylem, který se projevuje vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dítětem. Vzdělávací nabídka jednotlivých tematických celků obsahuje činnosti ze všech vzdělávacích oblastí a je dětem nabízena v různých stupních obtížnosti tak, aby v maximální možné míře reflektovala jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby. Učitelky podporují děti v samostatnosti při rozhodování a hledání různých způsobů řešení. Dítěti je poskytována zpětná vazba zaměřená na vyhodnocení a ocenění jeho konkrétních výkonů a projevů. Všichni zaměstnanci školy usilují o budování

přátelského prostředí, ve kterém se všichni účastníci předškolního vzdělávání (děti, rodiče i zaměstnanci školy) budou cítit příjemně a bezpečně. Učitelky se v rámci výchovně vzdělávacího působení cíleně věnují neformálním vztahům mezi dětmi a ovlivňují je prosociálním směrem.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- umožňovat dětem v maximálně možné míře samostatné rozhodování - (PP - od šk. roku 2021/22)
- vzdělávací nabídku připravovat v maximální možné míře tak, aby zohledňovala individuální vzdělávací možnosti a potřeby jednotlivých dětí (PP - od šk. roku 2021/22)
- vést děti k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí (PP - od šk. roku 2021/22)
- cílenou prací s chybou rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí (PP - od šk. roku 2021/22)
- vhodným způsobem posilovat psychickou odolnost dětí (PP - od šk. roku 2021/22)

3.4 Organizace chodu

Režim dne je nastaven tak, aby umožňoval reagovat na aktuální situaci a individuální potřeby dětí. Učitelky zpravidla denně zařazují do řízené vzdělávací nabídky zdravotně preventivní pohybové chvílky. V době výkonu přímé pedagogické práce se všichni pedagogičtí pracovníci věnují výchově a vzdělávání dětí. Snahou všech zaměstnanců školy je budovat takové prostředí, ve kterém děti naleznou přiměřené množství podnětů (příčemž méně je někdy více) a v případě potřeby klid a bezpečí. Nově přijatým dětem je nabídnut adaptační režim, který se odvíjí od individuálních potřeb dítěte a reálných možností jeho rodiny. Vzdělávací nabídka je připravována formou řízených a částečně řízených aktivit. Záleží na aktuálním rozpoložení dítěte, kterou aktivitu si zvolí. Vzdělávací nabídku plánují učitelky tak, aby děti měly dostatek prostoru na dokončení jednotlivých aktivit, případně na pozdější pokračování. Součástí vzdělávací nabídky jsou i úkoly, které u dětí podporují logické myšlení, děti tak mohou experimentovat a způsobem pokus omyl hledat správné řešení. Děti mohou dle vlastního uvážení pracovat samostatně, ve dvojicích či větších skupinách. Zaměstnanci školy respektují právo dítěte na přiměřené soukromí, v případě potřeby se mohou děti neúčastnit se společných činností nebo se uchýlit do relaxačního domečku. Na základě pedagogické diagnostiky jsou identifikovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí, které jsou následně reflektovány při přípravě vzdělávací nabídky. K realizaci vzdělávacích aktivit učitelky vytváří odpovídající časové i materiální podmínky. Počty dětí ve třídách nejsou překračovány; spojování tříd je v maximální možné míře omezeno.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- organizovat veškeré činnosti tak, aby bylo na všechno dostatek času (PP - od šk. roku 2021/22),

- při zajišťování divadelních představení a výukových programů důsledně dbát na dodržování maximálního intervalu mezi podávanými jídly (PP - od šk. roku 2021/22),
- vzdělávací aktivity plánovat na základě pedagogické diagnostiky (PP – od šk. roku 2021/22),
- zdravotně preventivní pohybové aktivity realizovat v menších skupinách tak, aby byla umožněna kontrola správného provádění cviků (PP - od šk. roku 2021/22),
- vzdělávací nabídku připravovat tak, aby v období teplých dnů mohla být v maximální možné míře realizována ve venkovním prostředí (PP - od šk. roku 2021/22).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců jsou vymezeny v Organizačním řádu školy, pracovních náplních a v Pracovním plánu školy. K předávání informací mezi zaměstnanci školy slouží provozní porady, operativní porady, informace u knihy příchodů a odchodů a informační systém SMS zpráv portálu Správa MŠ. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Snahou všech zaměstnanců je vytvářet mezi sebou přátelské a otevřené vztahy. K rozvoji neformálních vztahů slouží i společné návštěvy kulturních představení. Na pedagogických radách ředitelka školy motivuje pedagogické pracovnice k vyjádření svých názorů a námětů k předškolnímu vzdělávání a organizaci chodu školy. Na základě autoevaluačních záznamů ředitelka školy vyhodnocuje a oceňuje práci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým; společně se zamýšlí a následně realizuje aktivity směřující k rozvoji spolupráce rodiny a školy. K plánování vzdělávací nabídky a tvorbě třídních vzdělávacích programů využívají učitelky školy modul ŠVP InspIS ČŠI. Výsledky evaluace jsou využívány pro další plánování vzdělávacích aktivit. Na tvorbě školního vzdělávací programu se podílely všechny pedagogické pracovnice školy. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány záměry pro následující období. Ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem školy, s Odborem sociální péče ÚMČ Brno - Nový Lískovec, s Komisí pro kulturu a Komisí pro mládež a sport RMČ Brno - Nový Lískovec. Je pravidelně zvána na zasedání zastupitelstva MČ.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- rozvoj týmové spolupráce (Ř, PP - od šk. roku 2021/22),
- věnovat více času sdílení příkladů dobré praxe (PP - od šk. roku 2021/22),
- spolupráci se ZŠ Kamínky ukotvit dohodou nebo plánem spolupráce (Ř - 2021/22),
- cíleně pracovat na rozvoji komunikačních dovedností (PP – 2021/22),
- připravit neformální setkání dětí a rodičů pro jednotlivé třídy (PP 2021/22)
- přijímat větší díl zodpovědnosti a realizovat vlastní projekty (PP – od šk. roku 2021/22).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice školy splňují předepsané kvalifikační požadavky pro výkon své práce. Organizační řád a pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců školy jasně definují pracovní úkoly jednotlivých pracovních pozic. Na základě analýzy potřeb školy a plánů osobního rozvoje jednotlivých pedagogických pracovníků sestavuje ředitelka školy plán dalšího vzdělávání. Tento plán DVPP systematicky podporuje a rozvíjí profesní kompetence všech pedagogů školy. Rozvrh přímé pedagogické činnosti je sestavován tak, aby při vzdělávacích aktivitách dětí bylo zajištěno optimální pedagogické působení. Učitelky všech tříd se téměř vždy překrývají v rozsahu alespoň dvou a půl hodiny denně. Zaměstnanci školy se chovají, jednají a pracují profesionálním způsobem, v souladu s obecně uznávanými společenskými normami a Desaterem zaměstnance školy. Učitelky spolupracují se zaměstnanci školských poradenských zařízení, s klinickou logopedkou, případně s dalšími odborníky dle aktuálních speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- rozvoj profesních kompetencí PP v oblasti ICT a jejich aktivní využívání v praxi (PP - od šk. roku 2021/22),
- rozvoj profesních kompetencí PP v oblasti polytechnické výchovy a jejich aktivní využívání v praxi (PP - od šk. roku 2021/22),
- rozvoj profesních kompetencí PP v oblasti logopedické prevence (PP - 2021/22)
- rozvoj profesních kompetencí PP v oblasti vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem (PP - od šk. roku 2021/22)

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce rodiny a školy je v jednotlivých třídách na velmi dobré úrovni. Rodiče se mohou aktivně podílet na dění v mateřské škole a mohou spolurozhodovat při plánování vzdělávání svého dítěte. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. V případě potřeby si rodiče mohou dohodnout individuální konzultaci s učitelkou či ředitelkou školy. Všichni zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost a mlčenlivost.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- poskytovat rodičům kvalifikované výstupy o rozvoji a učení jejich dětí formou rodičovských reportů (všichni PP do r. 2022)
- rozšířit nabídku aktivit pro rodiče s dětmi realizovaných školou (všichni PP do r. 2022)

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v mateřské škole vytvářeny podmínky, které odpovídají speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí. V současné době má škola k dispozici běžné kompenzační pomůcky: trojhranné voskovky a pastelky, pomůcky sloužící k posilování svalového korzetu přímých i šikmých břišních svalů, zad, hýždí, paží a ramen, které jsou určeny k rozvoji rovnováhy a stability. Na základě doporučení ŠPZ je zajišťována speciální pedagogická péče dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně vzdělávání dle IVP. Speciální vzdělávací potřeby jednotlivých dětí konzultují učitelky se zákonnými zástupci, pracovníky ŠPZ, případně dalšími odborníky. Ve třídách, ve kterých se vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami je snižován počet zapsaných dětí. Na základě doporučení ŠPZ jsou do tříd, ve kterých se dítě se speciálními vzdělávacími potřebami vzdělává, přidělováni asistenti pedagoga. Dle finančních možností školy jsou učitelky školy podporovány i školními asistenty. Učitelky školy se v rámci vzdělávacích aktivit věnují i dětem s odlišným mateřským jazykem.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- plánování a organizaci vzdělávání dětí se SVP zacílit na individuální vzdělávací potřeby těchto dětí (PP - od šk. roku 2021/22)
- dětem s OŠD poskytovat podporu v rámci podpůrných opatření 1. stupně (PP - od šk. roku 2021/22)
- dětem s OMJ poskytovat podporu v rámci podpůrných opatření 1. stupně (PP - od šk. roku 2021/22)
- dětem s OMJ s povinností předškolního vzdělávání zajistit jazykovou přípravu odpovídající legislativním požadavkům (Ř - dle potřeby)
- dětem ohroženým školním neúspěchem (dětem z málo podnětného domácího prostředí, dětem ohroženým nedůslednou rodičovskou výchovou, dětem z odlišného sociokulturního prostředí apod.) poskytovat podpůrná opatření 1. stupně (PP - dle potřeby)

MŠ Kamarád není školou bezbariérovou, tudíž není možné ve škole vzdělávat děti s těžším tělesným postižením. V případě jiných postižení je nezbytné ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a příslušnými odborníky posoudit a vyhodnotit, zda-li je škola schopna vytvořit pro dané dítě optimální podmínky pro jeho vzdělávání.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Součástí vybavení všech tříd jsou učební pomůcky, které umožňují rozvoj nadání v různých oblastech osobnosti dítěte. Všechny třídy jsou vybaveny pracovními kouty s různými druhy

materiálů, ponkem s nářadím, mikroskopem s preparáty, různými druhy konstruktivních stavebnic, tablety apod. K rozvoji kognitivních funkcí mají všechny třídy dostatek učebních pomůcek. Učitelky školy stimulují rozvoj jednotlivých dětí s přihlédnutím k jejich zájmu, nadání a talentu. Nadaným dětem jsou kladeny výzvy - samostatné práce, úkoly s náročnějším zadáním. Učitelky jednotlivých tříd podporují tvořivost a kritické myšlení dětí a aktivně vyhledávají a dětem předkládají náměty na tyto aktivity. V případě mimořádného nadání diagnostikovaného ŠPZ, postupují učitelky v souladu s doporučením ŠPZ.

Záměry, které si škola stanovila na následující období:

- založení badatelské krabice v každé třídě (PP - XII. 2021)
- doplňování badatelské krabice o další pomůcky (PP - průběžně)
- stanovit postupy, případně zajistit nástroj, pro identifikaci nadaných dětí v rámci mateřské školy (Ř - 2023)

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let mají v mateřské škole odpovídající množství vhodných hraček i didaktických pomůcek. K zajištění jejich bezpečnosti jsou třídy vybaveny potřebným množstvím zavřených a zabezpečených skříněk určených k ukládání drobných hraček a pomůcek, lepidel, barev apod. Všechny třídy poskytují dětem prostor pro volný pohyb, hru i odpočinek či relaxaci (relaxační domečky). Hygiena dětí je zajištěna v souladu s platnými právními předpisy - dětské toalety jsou vybaveny adaptérem na WC a stoličkou pod nohy. Šatny dětí mají odpovídající počet skříněk, které dětem poskytují úložný prostor na náhradní oblečení. Hygienické potřeby jsou ukládány v blízkosti toalet. Režim dne je dostatečně pružný a respektuje individuální potřeby dětí, současně zachovává maximálně tří hodinový interval mezi podávanými jídly. Rodiče nově přijatých dětí mohou dle vlastních možností a individuálních potřeb dítěte využít adaptační režim, který spočívá v pozvolném nástupu dítěte do mateřské školy. Rodičům dětí je doporučeno, aby děti vybavili vlastním hrníčkem, který v dětech vyvolává pocit sounáležitosti mezi rodinou a školou. V souladu s potřebami dětí jsou vzdělávací aktivity realizovány individuálně, v menších či větších skupinách. Učitelky školy všechny děti pozitivně přijímají a laskavě důsledným přístupem je vedou k respektování pravidel soužití ve třídách. Všichni zaměstnanci školy usilují o přátelské vztahy nejen s dětmi, ale i s jejich rodiči.

Záměry školy na následující období:

- i nadále zařazovat mladší sourozence do tříd, ve kterých se vzdělává starší sourozenec dítěte (Ř – i nadále, v souladu s přáním rodičů)
- konzultovat s rodiči nastavení a délku adaptačního režimu jejich dítěte (PP – na začátku každého školního roku)

- doplňovat vybavení jednotlivých tříd o hračky a učební pomůcky vhodné pro netříleté děti (PP – do šk. roku 2021/22)

3.11 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

K základní orientaci dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v běžném režimu mateřské školy využívají učitelky kartičky pro komunikaci s dětmi s autismem. Ke vzdělávání a rozvoji znalosti českého jazyka českého, zařazují učitelky tzv. jazykové chvilky, kdy si v rámci volné hry, cca 5 minut denně věnují konkrétnímu dítěti - nenásilnou formou se připojí do jeho hry a pojmenovávají předměty, které ke hře využívá, nebo dítě pozorují a komentují, co dítě právě dělá.

Mezi základní podmínky pro rozvoj řečových schopností dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka patří:

- přiměřenost – méně je někdy více
- jednoduchost – používání krátkých = jednoduchých vět, soustředit se na sdělovanou informaci
- srozumitelnost – ověření, zda-li se dítě orientuje
- názornost – využívání názorných pomůcek, předmětů, konkrétních situací
- motivace a relaxace

Záměry školy pro následující období:

- zajistit režimové kartičky pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka do všech tříd (Ř – šk. rok 2021/22)
- zajistit metodiku, případně kurzy DVPP z oblasti podpory rozvoje jazykových dovedností těchto dětí (Ř – do roku 2022)

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola organizuje vzdělávání pro děti od 2 do zpravidla 6 let, ve čtyřech věkově smíšených třídách. Složení jednotlivých tříd se nemění; za děti, které odchází jsou přijímány děti nové, které doplňují stávající kolektivy.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Nové děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd s ohledem na sourozenecké vazby a pokud je to možné i s ohledem na přání rodičů. Třídy jsou naplňovány v souladu s kapacitou školy a aktuálně platnou legislativou. Počty dětí jsou v jednotlivých třídách poníženy s ohledem na již poskytovaná, a u nově přijatých dětí očekávaná, podpůrná opatření doporučená ŠPZ a počtem dětí do tří let věku.

Věkově smíšené třídy významným způsobem přispívají k sociálnímu zrání dětí: novým dětem je usnadněn adaptační proces (děti se začleňují do již fungujících kolektivů); dříve přijaté děti dokáží novým dětem poskytnout pomoc a odpovídající vzorce chování. Věkově různorodé složení třídy podporuje rozvoj empatie, spolupráce a kooperace.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

S ohledem na zajištění bezpečnosti dětí se učitelky překrývají v době pobytu venku, včetně převlékání, hygieny a doby podávání oběda. Souběžné působení dvou učitelek umožňuje ve zvýšené míře naplňovat individuální potřeby dětí při získávání a upevňování základních hygienických návyků a sebeobslužných dovedností.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín, místo zápisu a kritéria přijímání dětí stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní způsobem v místě obvyklým. V případě uvolnění místa, může být dítě přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 do 12:00 hodin. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin. Podmínky pro uvolňování a omlouvání z povinného předškolního vzdělávání stanovuje Školní řád.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Povinnost předškolního vzdělávání lze naplnit i individuálním vzděláváním dítěte, vzdáváním v přípravné třídě základní školy nebo vzdáváním v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a Školského zákona.

Podmínky individuálního vzdělávání

Bude-li dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku je zákonný zástupce povinen písemně oznámit tuto skutečnost nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku ředitelce spádové mateřské školy, v průběhu školního roku lze individuální vzdělávání zahájit nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení doručeno ředitelce školy.

Oznámení o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat: jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání dítěte, adresu pro oznámení termínu ověření.

Doporučené oblasti vzdělávání jsou přílohou aktuálního Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání mateřské školy.

Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech individuálně vzdělaného dítěte bude ověřována třetí pondělí v měsíci listopadu příslušného školního roku v době od 8:00 do 10:00 hodin v budově mateřské školy. Náhradní termín je stanoven na první pondělí v měsíci prosinci příslušného školního roku v době od 8:00 do 10:00 hodin tamtéž.

Ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem a pozorováním dítěte při zapojení se do běžných aktivit jedné z tříd mateřské školy. Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte (s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) Školského zákona).

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Koncepce školy vychází z **osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání**. Tento model se nesnaží přizpůsobit dítě společenským záměrům, ale sleduje individualizovaný rozvoj dítěte, jako jedinečné a neopakovatelné lidské bytosti.

Předškolní vzdělávání orientované na dítě podporuje individuální rozvoj každého dítěte, podílí se na jeho zdravém fyzickém, kognitivním, sociálním i emočním rozvoji. Jeho základním rysem jsou individualizované výchovné a vzdělávací cíle rámcově stanovené RVP PV. V rámci rozvoje dítěte není upřednostňován intelekt, ale rozvoj jeho citových, sociálních a volních vazeb, který zajišťuje pocit jistoty a bezpečí a vytváří příležitosti k sociálně založenému učení a poznání.

Snahou všech zaměstnanců školy je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a vytvářet dětem vhodné vzdělávací prostředí; prostředí, které je pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté; prostředí, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Nabídkou různých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, při respektování individuálních potřeb a možností jednotlivých dětí, se učitelky snaží o maximální možný rozvoj osobních předpokladů každého dítěte tak, **aby mateřskou školu opouštěly děti vědomé si vlastní identity, dobře vybavené k řešení situací, které jim život přináší a otevřené dalšímu vzdělávání.**

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé vzdělávací cíle ŠVP PV vycházejí z cílů stanovených pro státní institucionální předškolní vzdělávání, kterým je **rozvoj osobnosti dítěte**, spočívající v podpoře

- zdravého citového, rozumového a tělesného rozvoje,
- osvojení si základních pravidel chování
- a základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

Předškolní vzdělávání rovněž utváří základní předpoklady pro další vzdělávání a napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základní školy.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Předškolní vzdělávání je uskutečňováno formou vzdělávací nabídky, která počítá s aktivní účastí dítěte. Nedílnou součástí vzdělávání jsou i veškeré aktivity, kterými se děti v průběhu dne v mateřské škole zabývají. Svou nezastupitelnou roli zde má především spontánní hra: při níž si dítě samo volí námět, samo chce věci a děje prozkoumávat, zkoušet. Samo si podle vlastního uvážení nebo podle dohody s herním partnerem volí hračky, doplňkové nebo zástupné předměty, místo ke hře a jeho úpravu, role a způsob jejich ztvárnění, možnosti a podmínky pro souhru s dalším dítětem, či dětmi. Tato forma vzdělávání přináší dítěti rozvoj ve všech vzdělávacích oblastech stanovených RVP PV. Spontánní i řízené aktivity jsou poměrově vyvážené, probíhají individuálně, ve dvojicích či v různě velkých skupinách. Při vzdělávání dětí bývá využíván i komunitní, diskusní případně reflexní kruh.

Metody vzdělávání:

Mateřská škola realizuje předškolní vzdělávání převážně prostřednictvím **prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí**, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Své místo při vzdělávání dětí má i situační učení, které je založené na vytváření a využívání situací, které dětem poskytují srozumitelné ukázky životních souvislostí tak, že mohou lépe pochopit jejich význam a smysl a **spontánní sociální učení** – založené na principu přirozené nápodoby vzorců chování. Učitelky při svém pedagogickém působení využívají i Hejného metodu.

Didaktický styl vzdělávání je založen na principu vzdělávací nabídky, individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Učitelka je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Jsou-li u dítěte na základě pedagogické diagnostiky identifikovány speciální vzdělávací potřeby, jsou tomuto dítěti poskytována podpůrná opatření 1. stupně. Poskytování podpůrných opatření 1.

stupně učitelky průběžně vyhodnocují a nejpozději po 3 měsících od zahájení jejich poskytování vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplňování stanovených cílů.

Pokud se vzdělávací cíle nedaří naplňovat, doporučí škola rodičům dítěte, za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb, poradenskou pomoc školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně (na základě doporučení školského poradenského zařízení) poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán je vytvářen na základě doporučení a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a rodiči dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Evaluace jeho naplňování probíhá průběžně na pedagogických radách, písemně zpravidla pololetně, dle požadavků školského poradenského zařízení.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Pokud rodiče dítěte písemně požádají školu o poskytnutí informací týkajících se speciálních vzdělávacích potřeb jejich dítěte dalším odborníkům (např. klinický logoped) učiní škola potřebné kroky k poskytnutí součinnosti.

Zodpovědné osoby:

Ve třídě, ve které je vzděláváno dítě s podpůrnými opatřeními 3. a vyššího stupně, určí ředitelka školy učitelku, která je osobně zodpovědná za tvorbu, realizaci a evaluaci individuálního vzdělávacího plánu tohoto dítěte.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro vzdělávání těchto dětí jsou v mateřské škole vytvářeny podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace vzdělávání se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností a ponecháním maximálního prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazy

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí jazyka českého je, aby při přechodu do základní školy měly takové jazykové a sociokulturní znalosti a dovednosti v českém jazyce, které jim umožní aktivní zapojení do výuky v základní škole.

Učitelky mateřské školy poskytují dětem cizincům a dětem, které pochází z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování si českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Při práci s třídou, ve které se vzdělávají i děti s nedostatečnou znalostí jazyka českého, učitelky uzpůsobují didaktické postupy a tyto děti cíleně podporují v osvojování si českého jazyka.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Budeme si hrát a poznávat se

Název integrovaného bloku	Budeme si hrát a poznávat se
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka směřuje k pozitivnímu prožívání probíhajících změn v životě dětí v souvislosti s nástupem nebo návratem do mateřské školy. Děti se učí porozumět vztahům mezi lidmi, být aktivní a tolerantní, řešit vzniklé situace, umět se dohodnout, vzájemně si pomáhat a spolupracovat. Děti dále vytvářejí pravidla společného soužití, zdokonalují se v sebeobsluze a v komunikačních dovednostech. Osvojují si hodnoty a společenské normy, získávají a upevňují si základy společenského chování, seznamují se s novým prostředím, novými dětmi i dospělými.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

6.1.2 Barevná paleta

Název integrovaného bloku	Barevná paleta
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je směřována k prožívání aktuálních změn v přírodě. Děti pozorují změny počasí, mění se školní zahradu, odlet stěhovavých ptáků, život volně žijících zvířat v oboře Holedná. Součástí vzdělávací nabídky bývá i exkurze v botanické zahradě Kejbaly, kde se děti učí poznávat všemi smysly známé i méně známé druhy zeleniny a bylinek. V tomto období budeme v budoucnu sklízet i plody ovocných stromů na školní zahradě a společně připravovat zahradu na období vegetačního klidu.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou;	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování		<p>pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>

6.1.3 Zdravá abeceda

Název integrovaného bloku	Zdravá abeceda
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je zaměřena na prožívání nejkrásnějších svátků v roce, upevňování návyků zdravého životního stylu a pozorování zimní přírody. V době Adventu se děti seznamují s lidovými obyčeji, podílí se na vánoční výzdobě třídy a pečení cukroví. Tyto činnosti rozvíjí u dětí nejen fantazii, tvořivost a kreativitu, ale i významným způsobem ovlivňují jejich pocit sounáležitosti, pohody a štěstí.

Název integrovaného bloku	Zdravá abeceda
	S nastupující zimou přichází i období nemocí. Děti si v rámci integrovaného bloku rozšiřují i poznatky o lidském těle a zásadách zdravého životního stylu. Vzdělávací nabídka bývá doplněna i výukovými programy zaměřenými na zdravé stravování a dentální prevenci.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj společenského i estetického vkusu	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.4 Jaro ůká na okýnko

Název integrovaného bloku	Jaro ůká na okýnko
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je směřována na upevňování sounáležitosti s živou i neživou přírodou, seznamováním se se světem rostlin a živočichů a s blízcím se zápisem do prvních tříd. Integrovaný blok napomáhá dětem objevovat rozmanitosti a zákonitosti přírody a podporuje jejich touhu po poznávání

Název integrovaného bloku	Jaro ťuká na okýnko
	<p>nového, nepoznaného. Budoucí prvňáčci jsou systematicky připravováni nejen na zápis, ale především na zahájení povinné školní docházky.</p> <p>Součástí vzdělávací nabídky bývá i návštěva místních základních škol a pobočky knihovny Jiřího Mahena, která dětem otevírá bránu k dalším zdrojům informací.</p> <p>Pěstební pokusy na školní zahradě, pozorování kvetoucích konikleců, velikonoční tvoření a přípravy na oslavu Dne matek, pomáhají dětem uvědomit si kdo jsou a kam patří a prohlubují jejich vztah k místu, ve kterém žijí.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
		<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
		<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p> <p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.5 Radujme se se sluníčkem

Název integrovaného bloku	Radujme se se sluníčkem
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností, prevenci dětských úrazů a celkové zvyšování samostatnosti při rozhodování a přijímání zodpovědnosti za svoje rozhodnutí a činy. S prodlužujícími se dny přibývají i rizika, kterými jsou děti ohroženy. Integrovaný blok proto dětem nabízí témata spojená s dopravou a bezpečným chováním nejen při sportovních aktivitách, pobytu v přírodě, u vody, ale i při setkání se zvířaty, cizími lidmi, nebezpečnými látkami.

Název integrovaného bloku	Radujme se se sluníčkem
	Součástí vzdělávací nabídky jsou i atletické přebory a aktivity spojené s oslavou Mezinárodního dne dětí. S ohledem na klimatické podmínky je většina vzdělávacích aktivit přesouvána ven - na školní zahradu.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je zorganizovat hru
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p>
<p>rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p>	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
<p>ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Učitelky jednotlivých tříd vytváří třídní vzdělávací program v systému InSiS ŠVP, čímž je zajištěno naplňování kompetencí, dílčích vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů v souladu s RVP PV. Dobu realizace jednotlivých integrovaných bloků učitelky plánují tak, aby v průběhu jednoho školního roku byly zahrnuty všechny kompetence dítěte ukončujícího předškolního vzdělávání stanovené RVP PV.

6.3 Dílčí projekty a programy

Všechny děti jsou aktivními účastníky projektu **Se Sokolem do života** aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky. Cílem projektu je naučit děti vnímat pohyb jako přirozenou a každodenní součást jejich života. Nedílnou součástí tohoto projektu jsou Atletické přebory, které mateřská škola pořádá za finanční podpory Komise pro mládež a sport Rady MČ Brno, Nový Lískovec.

Aktivním zapojením školy, a tedy všech dětí a zaměstnanců, do projektu **Tonda obal** jsou děti celoročně vedeny ke třídění odpadu, šetrnému zacházení s materiálem, učebními pomůckami, energiemi i vodou. Snahou všech zaměstnanců je vedení dětí k ochraně životního prostředí a udržitelnému rozvoji společnosti.

Školní preventivní program mateřské školy Kamarád

základním prvkem ochrany před nežádoucími společenskými jevy je výchova ke zdravému způsobu života již od nejútlejšího věku. V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů patří:

- sebedůvěra, samostatnost a sebejistota,
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit,
- schopnost přizpůsobit se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se,
- seberozvíjení,
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům,
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění,
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení si zdravého životního stylu, zdravotné prevence.

Děti z mateřské školy se příležitostně podílí na kulturních vystoupeních při slavnostních aktech obce (Vítání občánků, Setkání se seniory apod.).

O své činnosti škola pravidelně informuje v Lískáčku - zpravodaji Městské části Brno - Nový Lískovec.

Mateřská škola organizuje edukativně stimulační skupinu a vzájemné návštěvy dětí z mateřské školy ve škole a dětí z prvních tříd v mateřské škole. Dle aktuálních potřeb spolupracuje mateřská škola i se školským poradenským zařízením a dalšími subjekty.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Zjištění, zda-li jsou vize stanovené Konceptí rozvoje školy v souladu se Záměry ŠVP PV	Obsahová analýza dokumentů	Při aktualizaci koncepce	Zástup. ředitelky
Koncepce a rámec školy	Zjištění, zda-li ŠVP PV je v souladu s aktuálním zněním RVP PV	Obsahová analýza dokumentů	Při aktualizaci ŠVP PV	Ředitelka
Pedagogické vedení školy	Zjištění, zda-li se rozvoj školy ubírá v souladu s Konceptí rozvoje a záměry stanovenými ŠVP PV	Obsahová analýza dokumentů	Při novelizaci ŠVP PC	Zástup. ředitelky
Pedagogické vedení školy	Monitoring plánování, realizace a evaluace předškolního vzdělávání	Hospitace, osobní pohovory	2x ročně	Ředitelka
Pedagogické vedení školy	Sdílení zkušeností	Pedagogické porady	3-4x ročně	Všichni PP
Kvalita pedagogického sboru	Monitoring aktivity pedagogických pracovníků nad běžný rámec pracovních povinností	Evaluační dotazník	Na konci šk. roku	Všichni PP
Kvalita pedagogického sboru	Monitoring profesního rozvoje jednotlivých pedagogických pracovníků	Plán osobního rozvoje PP a jeho naplňování	Na konci šk. roku	Všichni PP
Kvalita pedagogického sboru	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	Sdílení zkušeností, písemné výstupy	V průběhu šk. roku	Všichni PP
Vzdělávání	Monitoring naplňování vzdělávacích cílů jednotlivých integrovaných bloků	Písemný výstup	Po ukončení IB	Všichni PP
Vzdělávání	Monitoring naplňování záměrů stanovených ŠVP PV	Písemný výstup	Na konci šk. roku	ředitelka
Výsledky vzdělávání	Monitoring úrovně rozvoje jednotlivých dětí	iSopi pedagogická diagnostika	1-2x ročně	Všichni PP

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Výsledky vzdělávání	Monitoring naplňování očekávaných výstupů jednotlivých tematických vzdělávacích celků	Formulář TVP PV	Po ukončení tem. celku	Všichni PP
Výsledky vzdělávání	Monitoring naplňování doporučení ŠPZ při OŠD	Předcházíme poruchám učení	1x ročně	Všichni PP
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Monitoring naplňování cílů podpůrných opatření 1. stupně (PLPP)	Záznam ve Správě MŠ	Do 3 měsíců od zahájení	Všichni PP
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Monitoring naplňování cílů podpůrných opatření 2. – 5. stupně, případně IVP	Písemný výstup, případně dle doporučení ŠPZ	Do 3 měsíců od zahájení	Dotčení PP
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Monitoring podpory dětí s odlišným mateřským jazykem	Záznam ve Správě MŠ	Do 3 měsíců od zahájení	Dotčení PP

